

Cavae partem
 septum transe
 unt, illa quae
 sub iecore cōsi
 stit, non arēti
 orem esse.

Cavae per sep
 tum transeunt,
 ac ipsius in sep
 tum rami.
 Cavae in cor
 dis dextrum si
 num adaperi
 unt.

Cordis basim
 cingens uena.

AVDQVAQVAM Galeno & reliquae Anatomicorum turbæ illius pla
 cita sectanti satis fuit, falsum uenae cauae ortum à iecore comminisci, ac ut
 ab Aristotelis placito uerius declinare uiderentur, fingere, uenam cauam
 mox à suo è iecoris gibbo progressu in duos truncos arteriae magnae mo
 do bipartiri, unumq; ad superiora corporis, alterum uerò ad inferiora du
 ci: quinimo ut etiam probaret sanguinem in corde non generari, adijcere
 nō ueritus est, truncum qui superiora petit multò strictiorē esse, minusq;
 amplum illo qui deorsum porrigitur. Sed iam asseruimus, cauam in eiusmodi truncos non di
 uidi: & etiā ueritati nequiquā cōsonum est, cauae uenae partem quae inter iecur
 dis aurem conspicitur, angustiorē illa uideri, quae sub iecore lumborum uertebri
 quod nō perfunctoriē inter disseccandum obseruari uelim: quo minus aliquis, qui mihi secan
 ti nō astiterit, aut ipse sectionem studiose non fuerit aggressus, hæc me confingere arbitretur.
 Nam si quis obiter sectioni studium impendat, & iecur aut cor, aut aliud membrum inter secan
 dum mouens, plus sanguinis in uenae partem uertebri lumborum exporrecam, quā in illā
 quae supra iecur habetur propulerit, is sanè Galeni sententiā subscribet. at si uicissim ex hac ue
 nae parte in illā sanguinē compressum sursum duxerit, leui opera Galeno non amplius assentie
 tur. Præterea, ubi hæc sectione indagauerit, necessum est Galeni rationem pressius expendere,
 qua conficit ascendente uenae partē multò oportere minorē esse descendente, quòd hæc plures
 quā illa partes enutrit. Nam si hæc Galeni ratio uera est, etiā citra sectionē ipsius commentū
 nulli nō innotesceat, quandoquidē ascendens pars plus sanguinis contra Galeni dogma, quā
 inferior quæ lumborum uertebri exporrigitur, requirit. Primum enim neq; bilis uesicula, neq;
 uentriculus, neq; intestina, neq; omentum, neq; mesenterium, neq; lien ramulum aliquem à ca
 ua assumunt, hæc q; sub iecore collocantur. Verum soli renes, altera uesica, testes et crura, & in
 ferio abdomen pars ab ea quæ descendit cauae parte sanguinem adipiscuntur. Ab ascende
 te uero septum transversum et uniuersus thorax alitur. nam & thoracis pars iecori proxima, ad
 secundam usq; lumborum uertebram pertinet, à uena coniugis experti nutrimentum obti
 nere audies. deinde manus, collum & caput uniuersum, ut taceam nūc sanguinis copiam in ce
 rebrum tot uenis saturientem, et eam quæ in cor deferitur, non solum cordis & pulmonis om
 nium maximi uisceris nomine, uerum & omnium arteriarum quas sanguine ad cor delato im
 pleri credimus, & arteriae demum, si cum descendente caue portione comparentur, quanto mi
 nus quā illa sanguinis continent: Sed quorsum spectat eiusmodi rationes, ut Galeni placitū
 subuertatur, colligere, quum sectio iam admonitis studiosis abundē non hoc solum infirmer,
 sed & alia quæ in Galenilibris de Hippocratis & Platonis decretis passim leguntur, quamplu
 rima, à medicis propter secandi imperitiā, & nimiam quam autoribus damus fidem, tanquā
 Apollinis oracula, libenter concessa. Caterum ego in præsentia relicti Galeni placitis, partē
 cauae ascendente lubens persequeretur, quòd oratio uera duntaxat enarrans minus excreceret,
 & Galeni nomine non interrupta, longè redderet facilior. Verum ea ipsius est autoritas, &
 nostra in illum obseruantia, ut nisi ipse interdum quando illius sententiæ non acquiesco, admo
 nerem, nullus non me falsissima proponere sibi persuaderet: quum interim collatis inuicem ad
 hominis sectionem locis, in promptu sit, an perperam ab illo declinem. quod si alibi accidit, pro
 secto nunc in uenae cauae serie mihi quantumuis inuito contingeret: quam prius aliquousq; uerè
 persequar, ac postmodū ubi à Galeni dogmatibus sermo dissenferit adijciam. Vena itaq; caua
 neruosa septi transversi partem in dextro ipsius latere peculiari foramine permeat, unā etiam
 cordis inuolucrum perforans, quod insigni amplitudine tum alibi septo continuatur, & con
 nascitur, tum potissimum ubi caua septum transit, ac septo duas non uulgares offert propagi
 nes, per uniuersam septi sedem multiplici sobole excurrentes, & ramulos quoq; cordis inuolu
 cro, quā id septo committitur, diffundentes. Quum primum uerò caua septum superauit, mo
 dicè uersus sinistram cordisq; basim dextrum latus procedens, sinistro ipsius latere adaperi
 tur, atq; in dextrum cordis sinum pertinet. Non quidem ut Anatomicorum fæx scribit, aliqua
 propagine aut ramo quopiam, uerum duntaxat foramine quodam seu scissione adeo ampla, ut
 cauae uenae amplitudo ipsi nequiquā conferenda sit. Anteriori cauae uenae parti hic dextra
 cordis auricula connascitur. A posteriori uerò cauae ad cor connexus sede, insignis uena
 promitur (non autem, ut Galenus libro de Venarum sectione docet, exigua) quæ secundum
 cordis

cordis posteriora & sinistram latus ita porrigitur, ut cordis basim coronae m
 ab inferiori ipsius sede ramos deorsum ad cordis usque mucronem disperga
 pui sunt, qui cordis substantiam illic petunt, ubi hæc est crassissima. Vnde etiam
 nas sinistro cordis lateri, & ubi sinuum ipsius septum consistit, nobis occur
 terdum gemina uisitur, grandiori quidem à posteriori sede orificij cauae inie
 nori uerò ab anteriori sede. Verum longè saepius unica tantum obseruatur, et
 libi hanc perpetuò geminam esse scripserit. Vena caua à cordis basi sursum a
 fit, & cordis inuolucrum perforat, & uersus corporis medium sensim ducta
 innititur, non autem retrorsum ducta uertebrearum corporibus insidet, quæ
 pantur, cuiusmodi aspera incumbit arteria, & huic non infima magnæ arteri
 timo caua infertur: adeo sanè ut quum caua tantum à uertebri distet, in
 uena fuerit offerenda, quæ ipsis costis quæ sanguinem subministraret. Qui
 transuersum impedimento sit, quo minus caua ubi sub iecore exporrigitur,
 les dispergat, uertebri costisq; propagines tribuere queat, & deinde quum co
 uertebri eleuetur, & uasa in pulmones diffusa cauam à uertebri ita subleue
 ad ipsas caua nullos deriuare queat ramos, rerum Opifex à caua magnam
 nem, postquam hæc cordis inuolucrum transcendit, atque pulmonis dextra
 stra connexum (qui uasorum pulmonis interuentu perficitur) superauit, ipsi
 quius quā antea accedit. Hæc propago seu uena à dextro cauae latere pro
 quartæ propemodum thoracis uertebrae corpus contorquetur, & declin
 xtrum uertebrearum latus porrecta suo fine unā cum magna arteria, sub sep
 aliquot lumborum uertebri pertingit. Hæc uena, cauae uicem toto prog
 ipsius caudex uertebri ita atque in lumborum regione nequiquā continger
 ramos ad uertebri ipsas quæ adeo dorsi partes offerre. Porro caua hanc sine
 ri uenam à se tam grandem deprompsit, ut arteriae magnæ ritu utrinque ad
 ualla, ut nunc dicam, ramos germinare posset, quos quidem à lateribus
 ex media regione posterioris ipsius sedis, quæ uertebri innititur. Quia uerè
 tur, neque in altero latere parē affiscit à caua propaginem, & ut Græci, no
 coniuge, & paris expertem nominamus. Oritur autem potius à dextro cau
 sinistro, quòd secundum dextram dorsi sedem explicari debuit, sinistra nim
 dia quodammodo à magna arteria dignissimo organo occupandis. Ab an
 uae sedem non enascitur, ne frustra tunc longiori ductu quā nunc uersus dext
 que spinam accedere deberet. A posteriori quoque principium sumere nequi
 des alijs incumbat organis, quòdque hinc uenam coniugis expertem dextro
 duci, quā nunc oportuisset. Ab hac uena utrinque geniculatim pullant p
 gulas ad unum nouem costarum inferiorum interuallum perreptantes, quæ
 dem costarum interuallis ad eam usque sedem contendunt, ubi hæc in cartil
 rant: in spurium uerò costarum interuallis, etiam in anteriora magis abdo
 terualla pertinent, propagines hæc pertingunt, abdomen musculis etiam in
 autem per costarum interualla progressu ramulos diffundunt, qui in musculo
 di quam ipsæ perreptant incumbentes, disperguntur. Præterea ab hac sine p
 gulas secundum quas deducitur uertebri soboles quædam pertinent, quæ
 corpora, & dorsalem medullam, & in musculos his sedibus accumbentes ex
 terea membranis thoracem intersepientibus, quæ illæ dorso continuantur, a
 culi etiam offeruntur. Deinde non obaudiendum est, ab huius uenae laterib
 mum ab ortu uertebri contingit, subinde ramum quoque educi, eum quæ in
 gines diuisum, etiam sui lateris superiores costas adire, atque inibi in membr
 ingentem numerosis, sed gracilibus surculis distribui. atque hinc feriatim
 dum costæ ductum feruntur, quemadmodum rami inferioribus costis digess
 bundo ductu excurrunt. Atque id adeo frequenter in hominibus (quòd his se
 uior thorax, quā quadrupedibus, à natura datus sit) usu uenit, ut eodē anno i
 ne in uitro & item muliere omnes thoracis costas enutriti, interdū Patuuij uider
 nia etiam (ut priuatas sileam sectiones) quū primum illic dissectioni præesset,
 ctione in laterali morbo satis pertinaciter contenderetur, una eademq; demon
 bis obtigerit hominū cadauera, quibus omnes thoracis costas huius uenae pro
 triri, nemo ex tanto cruditorū uiroꝝ cœtu inficiari potuit. Atq; ut id subinde o
 ne interdum hanc sine pari uenam, quum ad nonam ferè thoracis pertingit uer